

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Система управління якістю

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015

Кафедра менеджменту, маркетингу і міжнародної логістики

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ЧТЕІ ДТЕУ

(прот. № __ від _____ 2024 р.)

Директор

_____ Анатолій ВДОВІЧЕН

**МЕТОДОЛОГІЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-
ПРИКЛАДНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ /
METHODOLOGY AND ORGANIZATION OF
SCIENTIFIC AND APPLIED RESEARCH**

**ПРОГРАМА/РОБОЧА ПРОГРАМА / COURSE SUMMARY/ COURSE
OUTLINE**

освітній ступінь	<u>магістр</u>	/	Master
галузь знань	07 «Управління та адміністрування»	/	Management and administration
спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	/	Finance, banking, insurance and stock market
освітня програма	Фінансовий моніторинг та податковий менеджмент		Financial monitoring and tax management
вид дисципліни	обов'язкова		

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ЧТЕІ ДТЕУ заборонено

Автори: Юрій КОРОЛЮК, д.н.д.у., професор кафедри менеджменту, маркетингу і міжнародної логістики ЧТЕІ ДТЕУ

Валентина ЧИЧУН, к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту, маркетингу і міжнародної логістики

Ольга ВДОВІЧЕНА, к.е.н., доцент кафедри менеджменту, маркетингу і міжнародної логістики

Галина ПОЛЯНКО, старший викладач кафедри менеджменту, маркетингу і міжнародної логістики

Програму/Робочу програму розроблено на основі освітньо-професійної програми «Фінансовий моніторинг та податковий менеджмент», розглянуто і схвалено на засіданні кафедри менеджменту, маркетингу і міжнародної логістики 25.08.2024 р., протокол №1, затверджено вченою радою ЧТЕІ ДТЕУ 26.08.2024 р., протокол №1.

Рецензенти: Ірина Лошенко, к.т.н, доцент кафедри менеджменту, маркетингу і міжнародної логістики ЧТЕІ ДТЕУ;

Анжела ДЯКОВА, Директор Департаменту фінансів Чернівецької обласної військової адміністрації

ПРОГРАМА/РОБОЧА ПРОГРАМА / COURSE SUMMARY/ COURSE OUTLINE

Навчальний рік	2024/2025
Семестр	2
Кількість кредитів	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська
Форма заключного контролю	Екзамен

Викладач: **Королук Юрій Григорович**, д.н.д.у., професор кафедри менеджменту, маркетингу і міжнародної логістики ЧТЕІ ДТЕУ

Автори:

д.н.д.у., професор	_____	Юрій КОРОЛЮК
к.е.н., доцент	_____	Валентина ЧИЧУН
к.е.н., доцент	_____	Ольга ВДОВІЧЕНА
	_____	Галина ПОЛЯНКО

«__» _____ 2024 року

Завідувач кафедри: к.е.н., доцент кафедри менеджменту, маркетингу і міжнародної логістики ЧТЕІ ДТЕУ _____ Валентина ЧИЧУН

ВСТУП

Методологія і організація науково-прикладних досліджень належить основних спеціальних дисциплін, що формують професійні компетентності фахівців галузі економіки та фінансів. Уміння належним чином провадити та оформляти наукові дослідження – одне із завдань, що стоять перед сучасним фахівцем. Саме тому, вивчення навчальної дисципліни передбачає ознайомлення студентів із сучасними і перспективними аспектами та методами наукових досліджень. Після успішного вивчення дисципліни «Методологія і організація науково-прикладних досліджень», студенти зможуть використовувати отримані знання для діяльності пов'язаної із науковими розробками різних типів. Методика вивчення дисципліни ґрунтується на поєднанні лекцій, практичних занять із самостійною роботою студентів. Практичні заняття доповнюють зміст лекційного матеріалу, передбачають набуття навичок роботи з методології і організації науково-прикладних досліджень. Враховуючи профіль підготовки фахівців, головна увага приділяється вивченню реальних прикладів застосування методології і організації науково-прикладних досліджень в сучасних умовах функціонування національної економіки та специфіки фінансових процесів передбачених освітньою програмою. Опанування дисципліни дозволить сформуванню здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатності спілкуватися іноземною мовою; здатності проведення досліджень на відповідному рівні; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; навички міжособистісної взаємодії; здатності працювати в міжнародному контексті; здатності використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності; здатності використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання; здатності оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; здатності оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію; здатності застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; здатності до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; здатності розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Метою вивчення дисципліни «Методологія і організація науково-прикладних досліджень» є ознайомлення з методологією наукових досліджень, теорії методу і процесу, психології, методичного забезпечення науково-дослідної діяльності, на студентському рівні, та вміння застосовувати її у практичній діяльності.

Предметом вивчення дисципліни є система загальних принципів і підходів наукового пізнання, методи, технології пізнання, що пов'язані з науковою та практичною професійною діяльністю в сфері управління та адміністрування.

Попередні вимоги до опанування або вибору дисципліни передбачають наявність систематичних і ґрунтовних знань з дисциплін «Фінансовий моніторинг», «Управління публічними фінансами», «Податкове планування та бюджетування», «Податковий менеджмент», цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях та практичних заняттях, самостійної роботи.

А також знання:

- основ дослідження економічних категорій та понять;
- засад аналізу управлінської діяльності та її складових;
- понятійного та категорійного апарату методології наукового пізнання;
- принципів опису та наукового обґрунтування стратегій розвитку проблемної сфери ОП;
- основ наукового аналізу в галузі ОП;
- базових економічних моделей ОП, за допомогою яких аналізуються результати прийняття економічними суб'єктами управлінських рішень;

вміння:

- проводити збір й обробку якісної та кількісної інформації для комплексної оцінки діяльності об'єкта дослідження;
- здійснювати науково-обґрунтоване оцінювання ефективності діяльності підприємства;
- розробляти прогностні моделі обсягів результатів діяльності об'єкта дослідження;
- методологічно опрацьовувати законодавчу та нормативну базу України;
- здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції;
- використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень в управлінській діяльності;
- інтерпретувати діючі у вітчизняній та іноземній практиці підходи, щодо управління діяльністю підприємств на ринку;
- вільно працювати з офісними додатками MicrosoftWord, Microsoft Excel, Microsoft Power Point, мережею Internet, базами науково-технічної літератури.

Завдання, які повинні бути розв'язані у процесі викладання дисципліни: полягають у засвоєнні таких знань: концепції, основні поняття та засади наукового та прикладного дослідження; види наукових та прикладних досліджень та особливості їх проведення; методи та прийоми наукового дослідження; сутність теоретичних та сучасних емпіричних методів наукових досліджень; джерела первинної і вторинної інформації, необхідної для наукової роботи; можливості та області застосування математичних та статистичних методів моделювання

освітніх процесів; методичні особливості проведення досліджень в освіті; способи координації комплексних наукових досліджень.

Вивчення дисципліни «Методологія і організація науково-прикладних досліджень», як обов'язкової освітньої компоненти освітньо-професійної програми «Фінансовий моніторинг та податковий менеджмент», передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей (*інтегральної, загальних і фахових (предметних)*), результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей та результатів навчання, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Методологія і організація науково-прикладних досліджень» відповідно до освітньо-професійної програми «Фінансовий моніторинг та податковий менеджмент»

<i>Шифр компетентності</i>	<i>Компетентності</i>	<i>Шифр результату навчання</i>	<i>Результати навчання</i>
	<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>		
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПР1	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПР3	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПР10	Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
ЗК2	Здатність спілкуватися іноземною мовою.	ПР5	Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати

			результати досліджень.
ЗК3	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	ПР2	Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
ЗК3	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	ПР4	Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
ЗК3	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	ПР6	Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.
ЗК6	Навички міжособистісної взаємодії.	ПР5	Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.
ЗК6	Навички міжособистісної взаємодії.	ПР6	Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.
ЗК8	Здатність працювати в міжнародному контексті.	ПР5	Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.
	Спеціальні (фахові) компетентності (СК)		
СК1	Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і	ПР1	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у

	управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.		поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
СК1	Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.	ПР2	Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК2	Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.	ПР2	Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК2	Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.	ПР3	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
СК2	Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.	ПР10	Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
СК5	Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.	ПР5	Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.
СК6	Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	ПР3	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
СК6	Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем проблем у сфері	ПР10	Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів

	фінансів, банківської справи та страхування.		господарювання.
СК7	Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування	ПР4	Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК7	Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування	ПР10	Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
СК9	Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	ПР4	Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною, наведено в табл. 2

Таблиця 2

Результати навчання, методи навчання та засоби діагностики за дисципліною / Results of study

Results of study (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4 автономність та відповідальність*)		Методи викладання і навчання	Форми оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці дисципліни
Код	Результати навчання			
1	2	3	4	5
I. Знання				
1.1.	Знати основні поняття, тлумачення і терміни науково-прикладних досліджень	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні завдання, тести, екзамен	5%

1.2.	Знати основні цілі, функції та процеси науково-прикладних досліджень	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні завдання, тести, екзамен	5%
1.3.	Знати основні напрями та сутнісний зміст структуризації науково-прикладних досліджень	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні завдання, тести, екзамен	5%
1.4.	Знати основні види та характеристики науково-прикладних досліджень	лекція, практичне заняття, самостійна робота	практичні завдання, тести, ділова гра	5%
2.	<i>Вміти</i>			
2.1.	Вміти використовувати на практиці теоретичні, організаційні та методологічні засади науково-прикладних досліджень	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні , практичні завдання, тести	10%
2.2.	Вміти використовувати методологію науково-прикладних досліджень	лекція, практичне заняття, самостійна робота	індивід. завдання, тести, екзамен	10%
2.3.	Вміти обґрунтовувати та вибирати методи та інструменти науково-прикладних досліджень	лекція, практичне заняття, самостійна робота	кейси, практичні завдання, тести, екзамен	10%
2.4.	Вміти формувати проекти науково-прикладних досліджень	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні , практичні завдання, тести	10%
3	<i>Комунікація</i>			
3.1	Формувати навички міжособистісної комунікації в ході вирішення колективних задач, вироблення рішень, ведення дискусії в ході виконання науково-прикладних досліджень.	лекція, практичне заняття, самостійна робота	індивід. проект, ділова гра, кейси, тести	10%
4.	<i>Відповідальність та автономія</i>			
4.1.	Забезпечувати формування етапів науково-прикладних досліджень	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні завдання, ділова гра, кейси, тести	10%

4.2.	Планувати вартість етапів науково-прикладних досліджень	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні, практичні завдання, тести	10%
4.3	Застосовувати основні підходи та методи ефективних комунікацій при реалізації науково-прикладних досліджень.	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні та практичні завдання, тести	10%

Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання відображено в табл. 3.

Таблиця 3

Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати(згідно з освітньою програмою)		Результати навчання											
		1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	3	4.1	4.2	4.3
ПР 1	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.	+	+	+	+						+		
ПР 2	Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
ПР 3	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.		+	+							+	+	+
ПР 5	Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.	+								+		+	

ПР 6	Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.	+			+	+		+			+		+
ПР 10	Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.	+			+			+			+		

Форми оцінювання здобувачів: екзамен, стандартизовані тести, презентації виконаних індивідуальних завдань, презентації та виступи на наукових заходах, виконання практичних завдань.

Розділ 1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Наука і наукове мислення в сфері фінансового моніторингу та податкового менеджменту.

Поняття науки та наукознавства. Підходи до визначення науки. Предмет науки. Ознаки науки як специфічної діяльності. Основні функції науки: пізнавальна, розвиваюча, практично орієнтована. Завдання, що поставлені перед наукою. Фундаментальні та прикладні науки. Наукознавство як вчення про загальні закономірності розвитку й функціонування науки як системи знань. Структура науки та її елементи. Розділи наукознавства та їх характеристика. Розвиток економічних наук і їхня класифікація. Напрямами наукових досліджень в області фінансового моніторингу та податкового менеджменту. Основні напрямки досліджень в економіці. Етапи наукових досліджень. Наукова проблема й обґрунтування теми дослідження.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1, 2, 4, 5, 12

Додатковий: 1, 4, 7, 12, 13.

Тема 2. Методологічні підходи до організації наукових досліджень здобувачів вищої освіти.

Поняття та зміст курсу «Методологія і організація науково-прикладних досліджень». Мета, складові, предмет та об'єкт курсу та їх характеристика. Методологія наукового пізнання. Основи наукової пізнання. Загальні поняття та визначення процесу пізнання. Особливості наукового пізнання. Методи наукового пізнання та їх рівні. Задачі наукових досліджень у підготовці матеріалів до наукових робіт. Основні психологічні риси діяльності фахівців в процесі науково-дослідної роботи. Особливості сучасних наукових досліджень. Види і форми науково-дослідної роботи студентів.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 3, 6, 9, 11.

Додатковий: 1, 6, 7, 11, 14.

Тема 3. Організація та планування наукового дослідження в умовах війни та кризових явищ.

Організація науково-дослідної роботи в Україні в умовах війни та кризових явищ (пандемія та постпандемічний період відновлення діяльності). Планування та основні етапи організації досліджень. Рівні дослідження та організації знання. Структура теорії. Вибір напрямку науково-дослідницької роботи та обґрунтування теми та розробка робочої гіпотези. Етапи вибору теми. Аналіз теоретико-експериментальних досліджень і формулювання висновків. Особливості організації та планування творчої праці в дослідницькій діяльності. Принципи організації праці в науковій діяльності. Організація науково-дослідного процесу. Раціональний трудовий режим дослідника й організація робочого місця.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 4, 5, 8, 10.

Додатковий: 4, 5, 7, 10, 14.

Тема 4. Основи методології науково-прикладних досліджень в тенденціях глобалізації економіки.

Поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень в тенденціях глобалізації економіки. Функції методології в глобальному світі. Види методології науки, їх характеристика. Об'єкти наукових досліджень і їхня класифікація. Завдання і методи теоретичного дослідження. Класифікація методів. Аксиоматизація, гіпотези і докази в наукових дослідженнях. Порядок здійснення наукових досліджень. Науковий стиль викладення матеріалу та його характерні особливості. Особливості виконання різних видів наукового дослідження: тези, наукова стаття, наукова конкурсна робота, науковий реферат, курсова робота, випускна кваліфікаційна робота, автореферат, анотація, відгук, рецензія. Порядок збору та обробки статистичних даних. Способи збору та опрацювання практичних матеріалів. Використання та оформлення ілюстрацій у науковому дослідженні. Порядок узагальнення результатів наукового дослідження та формулювання висновків. Вимоги до оформлення наукового дослідження. Зміст і порядок оформлення додатків до наукового дослідження. Апробація результатів наукового дослідження. Оцінка ефективності результатів наукового дослідження. Зміст і порядок підготовки доповіді за результатами наукового дослідження.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 3, 5, 8, 11.

Додатковий: 2, 3, 8, 11, 15.

Тема 5. Емпіричні методи наукового дослідження в забезпеченні цілей сталого розвитку.

Емпіричні методи науково-прикладних досліджень, їх сутність та класифікація. Спостереження. Вивчення і узагальнення наукового досвіду. Вимірювання як метод дослідження. Вивчення документації та результатів

діяльності. Експеримент. Методи опитування. Тестування. Соціометрія як метод дослідження міжособистісних відносин в групі. Основні засади емпіричного забезпечення цілей сталого розвитку.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1, 2, 4, 5, 12.

Додатковий: 1, 5, 9, 10, 14.

Тема 6. Теоретичні методи дослідження в забезпеченні цілей сталого розвитку.

Типологія загально теоретичних методів дослідження (аналіз, синтез, індукція, дедукція, моделювання, проектування, прогнозування, систематизація, кваліфікація, мислений експеримент). Ідеальні (абстрактні) об'єкти в теоретичних дослідженнях. Сутність мисленого експерименту в теоретичних дослідженнях. Теоретичні закони як методологічна основа моделювання ідеальних зв'язків між ідеальними об'єктами. Два рівня теоретичного знання: часткові моделі і закони; узагальнені фундаментальні концепції – загальні закони. Формалізація як особливий прийом теоретичного мислення. Аксиоматичний метод. Види гіпотез. Загальні теоретичні принципи. Глобальні та часткові теорії. Теоретичний результат та експеримент. Особливості застосування аналітичних і статистичних методів обробки наукових даних. Основні засади теоретичного забезпечення цілей сталого розвитку.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1, 3, 7, 8, 10.

Додатковий: 3, 4, 10, 12, 13.

Тема 7. Інформаційне забезпечення наукової роботи. Особливості реалізації в умовах воєнного стану та поствоєнного розвитку.

Суть та класифікація інформаційного забезпечення науково-прикладних досліджень в умовах воєнного стану. Визначення та характеристика основних джерел інформації. Наукова інформація методи пошуку і використання в дослідженнях. Організація проведення збору і документальне оформлення отриманої інформації. Види інформації та їх характеристика. Сучасні способи пошуку та збору інформації для наукового дослідження. Способи обробки та систематизації інформації для наукового дослідження. Класифікація інформаційних джерел для наукового дослідження. Особливості роботи з законодавчими актами та нормативно-правовими документами. Професійні фахові видання з державних фінансів та їх тематичне спрямування.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 3, 6, 7, 11.

Додатковий: 5, 6, 8, 11, 15.

Тема 8. Обробка і систематизація результатів науково-прикладного дослідження з урахуванням війни та кризових ситуацій.

Порядок оформлення та систематизація результатів дослідження з урахуванням кризових ситуацій та воєнного стану. Особливості підготовки наукових публікацій в умовах євроінтеграції. Види видавничої продукції. Звіт про науково-дослідну роботу, його зміст і методика складання. Загальні вимоги та правила оформлення наукового звіту. Бібліографічний опис джерел, використаних у науковому дослідженні. Функції та особливості класифікації бібліографічного опису. Особливості роботи зі спеціальною літературою.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 4, 6, 9, 12.

Додатковий: 3, 4, 7, 11, 15.

Тема 9. Ефективність і впровадження наукових досліджень.

Обговорення результатів наукових досліджень і впровадження закінчених наукових досліджень. Ефективність наукових досліджень та її критерії. Розрахунок економічної ефективності наукових досліджень. Ефективність та примієність науково-інноваційних розробок в забезпеченні цілей сталого розвитку.

Список рекомендованих джерел

Основний: 3, 4, 8, 9, 11.

Додатковий: 1, 4, 7, 12, 14.

Тема 10. Вимоги до написання, оформлення та захисту основних видів наукових праць студентів.

Правила та загальні вимоги до оформлення науково-дослідної роботи. Методика підготовки та оформлення до публікації науково-дослідних робіт. Особливості написання окремих видів науково-дослідницьких праць. Сутність випускної кваліфікаційної роботи, її структура та зміст. Вимоги до випускної кваліфікаційної роботи. Технологія підготовки випускної кваліфікаційної роботи. Актуальність наукових досліджень. Мета, завдання, об'єкт та предмет наукового дослідження. Пошук проблематики через законотворчу діяльність, через ознайомлення з питаннями та проблемами практики; через узагальнений досвід професійних громадських організацій, через вивчення генезису конкретної проблематики в науці, тощо. Інформаційний пошук та аналіз результатів, отриманих іншими науковцями. Порядок апробації основних елементів наукової новизни. Способи апробації результатів наукового дослідження. Правила написання наукових статей. Структура наукової статті та правила її оформлення. Підготовка тез доповідей на конференціях. Структура тез доповідей та правила її оформлення. Види наукових видань та їх призначення. Розміщення наукових статей і тез доповідей у друкованих виданнях. Науково-дослідні та джерелознавчі наукові видання. Монографія, автореферат дисертації, препринт, тези доповідей та матеріали наукової конференції, збірник наукових праць. Наукові неперіодичні видання: книга, брошура, наукові збірки, журнали. Винахідницька діяльність: патент на винахід (корисну модель), ліцензія. Усна передача інформації про

наукові результати. Доповідь, повідомлення на нарадах, семінарах, симпозиумах, конференціях. Міжнародні системи цитування (бібліографічні бази): Web of Science, Scopus, Google Scholar, Index Copernicus, Astrophysics, PubMed, Mathematics, Chemical Abstracts, Springer, Agris, GeoRef. Поняття Journal Impact Factor.

Список рекомендованих джерел

Основний: 4, 5, 6, 7, 12.

Додатковий: 2, 4, 8, 11, 14.

Тема 11. Академічна доброчесність.

Етичні стандарти вищої освіти. Наукова етика. Правила оформлення бібліографічних списків і бібліографічних посилань. Академічна чесність у наукових дослідженнях: вітчизняний та зарубіжний досвід. Прояви академічної нечесності в освіті і науці: фабрикація даних, фальсифікація даних, хабарництво в академічній сфері, академічний саботаж, професійна нечесність, несанкціонована співпраця, академічне шахрайство, плагіат. Наслідки академічної нечесності. Правові аспекти академічної чесності та боротьби із плагіатом. Стимули для зловживань та фактори, які їх створюють. Кодекс честі - інструмент дотримання академічної чесності науковця і освітянина. Академічна відповідальність. Організація та процедура забезпечення академічної чесності.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1, 2, 4, 5.

Додатковий: 1, 6, 7, 8, 15.

Тема 12. Наукова комунікація як складова виконання науково-прикладних досліджень в умовах глобалізації та військових викликів.

Сучасні проблеми української термінології при проведенні досліджень. Мовна ситуація в Україні. Компетентнісний підхід у навчанні правопису. Методика формування правописної грамотності фахівців на засадах компетентнісного підходу. Вдосконалення правописної компетентності. Термінологія, як система. Вимоги до використання термінів у діловому спілкуванні. Основи теорії риторики. Формування практичних навичок риторичної вправності щодо інформування, можливостей донесення інформації та переконання і мотивації людей за допомогою виголошення промови. Використання англомовної термінології в професійній діяльності. Особливості мовної комунікації в просуванні наукових розробок за умов глобалізації.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1, 2, 3, 8.

Додатковий: 1, 5, 7, 9, 12.

**Розділ 2. Структура дисципліни та розподіл годин за темами
(тематичний план)
денна**

Назва теми	Кількість годин				
	Усього годин	з них			
		лекції	практичні заняття	самостійна робота	форми контролю
Тема 1. Наука і наукове мислення в сфері фінансового моніторингу та податкового менеджменту.	8	2	2	4	Практичні вправи ситуаційні та індивідуальні завдання, ділові ігри, тести.
Тема 2. Методологічні підходи до організації наукових досліджень здобувачів вищої освіти.	8	2	2	4	
Тема 3. Організація та планування наукового дослідження в умовах війни та кризових явищ.	8	2	2	4	
Тема 4. Основи методології науково-прикладних досліджень в тенденціях глобалізації економіки.	8	2	2	4	Практичні вправи ситуаційні завдання, кейси, ділові ігри, тести.
Тема 5. Емпіричні методи наукового дослідження в забезпеченні цілей сталого розвитку.	8	2	2	4	
Тема 6. Теоретичні методи дослідження в забезпеченні цілей сталого розвитку.	8	2	2	4	
Тема 7. Інформаційне забезпечення наукової роботи. Особливості реалізації в умовах воєнного стану та поствоєнного розвитку.	8	2	2	4	Практичні вправи ситуаційні завдання, кейси, індивідуальні завдання, тести.
Тема 8. Обробка і систематизація результатів науково-прикладного дослідження з урахуванням війни та кризових ситуацій.	8	2	2	4	Кейси, практичні завдання
Тема 9. Ефективність і впровадження наукових досліджень.	8	2	2	4	Кейси, практичні завдання
Тема 10. Вимоги до написання, оформлення та захисту основних видів наукових праць студентів.	8	2	2	4	Кейси, практичні завдання
Тема 11. Академічна доброчесність.	5	1	1	3	Практичні вправи ситуаційні завдання, кейси, індивідуальні завдання, тести.
Тема 12. Наукова комунікація як складова виконання науково-прикладних досліджень в умовах глобалізації та військових викликів.	5	1	1	3	Практичні вправи ситуаційні завдання, кейси, індивідуальні завдання, тести.
Підсумковий модульний контроль	1	-	1	-	Письмове завдання, тести

Разом	90	22	22	46	
Підсумковий контроль – екзамен					

Денна форма навчання
 Загальний обсяг 90 год., у тому числі:
 лекцій – 22 год.;
 практичні заняття – 22 год.;
 самостійна робота – 46 год.

Розділ 3. Тематика та зміст лекційних, лабораторних занять, самостійної роботи студентів

Результати навчання	Навчальна діяльність	Роб. час студ., год., денна/заочна
1	2	3
Знання (1.1.); вміння (2.1); комунікація (3.1); відповідальність, автономія (4.1).	<p>Лекція 1. Наука і наукове мислення в сфері фінансового моніторингу та податкового менеджменту.</p> <p><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття науки та наукознавства. 2. Підходи до визначення науки. 3. Предмет науки. 4. Ознаки науки як специфічної діяльності. 5. Основні функції науки: пізнавальна, розвиваюча, практично орієнтована. 6. Завдання, що поставлені перед наукою. <p><i>Список рекомендованих джерел</i> Основний: 1, 2, 4, 5, 12 Додатковий: 1, 4, 7, 12, 13.</p>	2
	<p>Практичне заняття 1. <i>Тестування за темою.</i> <i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фундаментальні та прикладні науки. 2. Наукознавство як вчення про загальні закономірності розвитку й функціонування науки як системи знань. 3. Структура науки та її елементи. 	2
	<p><i>Самостійна робота студентів.</i> Вивчення теоретичного матеріалу (опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури) підготовка до практичного заняття. Питання для самостійної роботи (підготовки): Розділи наукознавства та їх характеристика. Розвиток економічних наук і їхня класифікація. Напрямами наукових досліджень в області конкретної економіки. Основні напрямки досліджень в економіці. Етапи наукових досліджень. Наукова проблема й обґрунтування теми дослідження.</p>	4

<p>Знання (1.2-1-4); вміння (2.1-2.4); комунікація (3.1); відповідальність, автономія (4.1-4.3).</p>	<p>Лекція 2. Методологічні підходи до організації наукових досліджень здобувачів вищої освіти.</p> <p><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та зміст курсу «Методологія і організація науково-прикладних досліджень». 2. Мета, складові, предмет та об'єкт курсу та їх характеристика. 3. Методологія наукового пізнання. 4. Основи наукової пізнання. <p><i>Список рекомендованих джерел</i> Основний: 2, 3, 6, 9, 11. Додатковий: 1, 6, 7, 11, 14.</p>	<p>2</p>
<p>Знання (1.2-1-4); вміння (2.1-2.4); комунікація (3.1); відповідальність, автономія (4.1-4.3).</p>	<p>Практичне заняття 2. <i>Тестування за темою.</i> <i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні поняття та визначення процесу пізнання. 2. Особливості наукового пізнання. 3. Методи наукового пізнання та їх рівні. 	<p>2</p>
<p>Знання (1.2-1-4); вміння (2.1-2.4); комунікація (3.1); відповідальність, автономія (4.1-4.3).</p>	<p><i>Самостійна робота студентів.</i> Вивчення теоретичного матеріалу (опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури) підготовка до практичного заняття. <i>Питання для самостійної роботи (підготовки):</i> Задачі наукових досліджень у підготовці матеріалів до наукових робіт. Основні психологічні риси діяльності фахівців в процесі науково-дослідної роботи. Особливості сучасних наукових досліджень. Види і форми науково-дослідної роботи студентів.</p>	<p>4</p>
<p>Знання (1.2-1-4); вміння (2.1-2.4); комунікація (3.1); відповідальність, автономія (4.1-4.3).</p>	<p>Лекція 3. Організація та планування наукового дослідження в умовах війни та кризових явищ.</p> <p><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організація науково-дослідної роботи в Україні в умовах кризових явищ (пандемія та постпандемічний період відновлення діяльності). 2. Організація та основні етапи організації досліджень. 3. Рівні дослідження та організації знання. 4. Структура теорії. <p><i>Список рекомендованих джерел</i> Основний: 2, 4, 5, 8, 10. Додатковий: 4, 5, 7, 10, 14.</p>	<p>2</p>
<p>Знання (1.2-1-4); вміння (2.1-2.4); комунікація (3.1); відповідальність, автономія (4.1-4.3).</p>	<p>Практичне заняття 3. <i>Тестування за темою.</i> <i>Питання для обговорення:</i></p>	<p>2</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вибір напрямку науково-дослідницької роботи та обґрунтування теми та розробка робочої гіпотези. 2. Етапи вибору теми. 3. Аналіз теоретико - експериментальних досліджень і формулювання висновків. 	
	<p><i>Самостійна робота студентів.</i> Вивчення теоретичного матеріалу (опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури) підготовка до практичного заняття. Питання для самостійної роботи (підготовки): Особливості організації та планування творчої праці в дослідницькій діяльності. Принципи організації праці в науковій діяльності. Організація науково- дослідного процесу.</p>	4
<p><i>Знання (1.2-1-4); вміння (2.1-2.4); комунікація (3.1); відповідальність, автономія (4.1-4.3).</i></p>	<p>Лекція 4. Основи методології науково-прикладних досліджень в тенденціях глобалізації економіки. <i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень. 2. Функції методології. 3. Види методології науки, їх характеристика. 4. Об'єкти наукових досліджень і їхня класифікація. 5. Завдання і методи теоретичного дослідження. 6. Класифікація методів. Аксиоматизація, гіпотези і докази в наукових дослідженнях. <p><i>Список рекомендованих джерел</i> Основний: 2, 3, 5, 8, 11. Додатковий: 2, 3, 8, 11, 15.</p>	2
	<p>Практичне заняття 4. <i>Тестування за темою.</i> Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок здійснення наукових досліджень. 2. Науковий стиль викладення матеріалу та його характерні особливості. 3. Особливості виконання різних видів наукового дослідження: тези, наукова стаття, наукова конкурсна робота, науковий реферат, курсова робота, випускна кваліфікаційна робота, автореферат, анотація, відгук, рецензія. 4. Порядок збору та обробки статистичних даних. 5. Способи збору та опрацювання практичних матеріалів. Використання та оформлення ілюстрацій у науковому дослідженні. 	2
	<p><i>Самостійна робота студентів.</i> Вивчення теоретичного матеріалу (опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури) підготовка до практичного заняття.</p>	4

	<p>Питання для самостійної роботи (підготовки):</p> <p>Порядок узагальнення результатів наукового дослідження та формулювання висновків. Вимоги до оформлення наукового дослідження. Зміст і порядок оформлення додатків до наукового дослідження. Апробація результатів наукового дослідження. Оцінка ефективності результатів наукового дослідження. Зміст і порядок підготовки доповіді за результатами наукового дослідження.</p>	
<p>Знання (1.2-1-4); вміння (2.1-2.4); комунікація (3.1); відповідальність, автономія (4.1-4.3).</p>	<p>Лекція 5. Емпіричні методи наукового дослідження в забезпеченні цілей сталого розвитку.</p> <p><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Емпіричні методи науково-прикладних досліджень, їх сутність та класифікація. Спостереження. вивчення і узагальнення наукового досвіду. Вимірювання як метод дослідження. <p><i>Список рекомендованих джерел</i> Основний: 1, 2, 4, 5, 12. Додатковий: 1, 5, 9, 10, 14.</p>	2
	<p>Практичне заняття 5. <i>Тестування за темою.</i></p> <p><i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Вивчення документації та результатів діяльності. Експеримент. Методи опитування. 	2
	<p><i>Самостійна робота студентів.</i></p> <p>Вивчення теоретичного матеріалу (опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури) підготовка до практичного заняття.</p> <p>Питання для самостійної роботи (підготовки):</p> <p>Методи опитування. Тестування. Соціометрія як метод дослідження міжособистісних відносин в групі.</p>	4
<p>Знання (1.2-1-4); вміння (2.1-2.4); комунікація (3.1); відповідальність, автономія (4.1-4.3).</p>	<p>Лекція 6. Теоретичні методи дослідження в забезпеченні цілей сталого розвитку.</p> <p><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Типологія загально теоретичних методів дослідження (аналіз, синтез, індукція, дедукція, моделювання, проектування, прогнозування, систематизація, кваліфікація, мислений експеримент). Ідеальні (абстрактні) об'єкти в теоретичних дослідженнях. <p><i>Список рекомендованих джерел</i> Основний: 1, 3, 7, 8, 10.</p>	2

	Додатковий: 3, 4, 10, 12, 13.	
	Практичне заняття 6. Тестування за темою. Питання для обговорення: 1. Сутність мисленого експерименту в теоретичних дослідженнях. 2. Теоретичні закони як методологічна основа моделювання ідеальних зв'язків між ідеальними об'єктами.	2
	Самостійна робота студентів. Вивчення теоретичного матеріалу (опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури) підготовка до практичного заняття. Питання для самостійної роботи (підготовки): Два рівня теоретичного знання: часткові моделі і закони; узагальнені фундаментальні концепції – загальні закони. Формалізація як особливий прийом теоретичного мислення. Аксиоматичний метод. Види гіпотез. Загальні теоретичні принципи. Глобальні та часткові теорії. Теоретичний результат та експеримент. Особливості застосування аналітичних і статистичних методів обробки наукових даних.	4
Знання (1.2-1-4); вміння (2.1,2.3); комунікація (3.1); відповідальність, автономія (4.1, 4.3).	Лекція 7. Інформаційне забезпечення наукової роботи. Особливості реалізації в умовах воєнного стану та поствоєнного розвитку. План лекції 1. Суть та класифікація інформаційного забезпечення науково-прикладних досліджень в умовах воєнного стану. 2. Визначення та характеристика основних джерел інформації. 3. Наукова інформація методи пошуку і використання в дослідженнях. Список рекомендованих джерел Основний: 2, 3, 6, 7, 11. Додатковий: 5, 6, 8, 11, 15.	2
	Практичне заняття 7. Тестування за темою. Питання для обговорення: 1. Організація проведення збору і документальне оформлення отриманої інформації. 2. Види інформації та їх характеристика. 3. Сучасні способи пошуку та збору інформації для наукового дослідження. 4. Способи обробки та систематизації інформації для наукового дослідження. Класифікація інформаційних джерел для наукового	2

	дослідження.	
	<p><i>Самостійна робота студентів.</i> Вивчення теоретичного матеріалу (опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури) підготовка до практичного заняття. Питання для самостійної роботи (підготовки): Особливості роботи з законодавчими актами та нормативно-правовими документами. Професійні фахові видання з державних фінансів та їх тематичне спрямування.</p>	4
Знання (1.1.); вміння (2.1); комунікація (3.1); відповідальність, автономія (4.1).	<p>Лекція 8. Ефективність і впровадження наукових досліджень. <i>План лекції</i> 1. Порядок оформлення та систематизація результатів дослідження з урахуванням кризових ситуацій. 2. Особливості підготовки наукових публікацій в умовах євроінтеграції. 3. Види видавничої продукції. <i>Список рекомендованих джерел</i> Основний: 2, 4, 6, 9, 12. Додатковий: 3, 4, 7, 11, 15.</p>	2
	<p>Практичне заняття 8. <i>Тестування за темою.</i> Питання для обговорення: 1. Звіт про науково-дослідну роботу, його зміст і методика складання. 2. Загальні вимоги та правила оформлення наукового звіту.</p>	2
	<p><i>Самостійна робота студентів.</i> Вивчення теоретичного матеріалу (опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури) підготовка до практичного заняття. Питання для самостійної роботи (підготовки): Бібліографічний опис джерел, використаних у науковому дослідженні. Функції та особливості класифікації бібліографічного опису. Особливості роботи зі спеціальною літературою.</p>	4
Знання (1.2-1-4); вміння (2.1-2.4); комунікація (3.1); відповідальність, автономія (4.1-4.3).	<p>Лекція 9. Ефективність і впровадження наукових досліджень. <i>План лекції</i> 1. Обговорення результатів наукових досліджень і впровадження закінчених наукових досліджень. 2. Ефективність наукових досліджень та її критерії. 3. Розрахунок економічної ефективності наукових досліджень.</p>	2

	<p>Список рекомендованих джерел Основний: 3, 4, 8, 9, 11. Додатковий: 1, 4, 7, 12, 14.</p>	
	<p>Практичне заняття 9. Тестування за темою. Питання для обговорення: 1. Обговорення результатів наукових досліджень і впровадження закінчених наукових досліджень. 2. Ефективність наукових досліджень та її критерії. 3. Розрахунок економічної ефективності наукових досліджень.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення теоретичного матеріалу (опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури) підготовка до практичного заняття. Питання для самостійної роботи (підготовки): Особливості впровадження результатів наукових досліджень. Розрахунки і оцінка вартості наукових досліджень в економіці.</p>	4
<p>Знання (1.2-1-4); вміння (2.1-2.4); комунікація (3.1); відповідальність, автономія (4.1-4.3).</p>	<p>Лекція 10. Вимоги до написання, оформлення та захисту основних видів наукових праць студентів.</p> <p><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Правила та загальні вимоги до оформлення науково-дослідної роботи. Методика підготовки та оформлення до публікації науково-дослідних робіт. Особливості написання окремих видів науково-дослідницьких праць. Сутність випускної кваліфікаційної роботи, її структура та зміст. Вимоги до випускної кваліфікаційної роботи. Технологія підготовки випускної кваліфікаційної роботи. Актуальність наукових досліджень. Мета, завдання, об'єкт та предмет наукового дослідження. <p>Список рекомендованих джерел Основний: 4, 5, 6, 7, 12. Додатковий: 2, 4, 8, 11, 14.</p>	2
	<p>Практичне заняття 10. Тестування за темою. Питання для обговорення: 1. Пошук проблематики через законотворчу діяльність, через ознайомлення з питаннями та проблемами практики; через узагальнений досвід професійних громадських організацій,</p>	2

	<p>через вивчення генезису конкретної проблематики в науці, тощо.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Інформаційний пошук та аналіз результатів, отриманих іншими науковцями. 3. Порядок апробації основних елементів наукової новизни. Способи апробації результатів наукового дослідження. 4. Правила написання наукових статей. Структура наукової статті та правила її оформлення. Підготовка тез доповідей на конференціях. 5. Структура тез доповідей та правила її оформлення. Види наукових видань та їх призначення. Розміщення наукових статей і тез доповідей у друкованих виданнях. 	
	<p><i>Самостійна робота студентів.</i></p> <p>Вивчення теоретичного матеріалу (опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури) підготовка до практичного заняття.</p> <p>Питання для самостійної роботи (підготовки):</p> <p>Науково-дослідні та джерелознавчі наукові видання. Монографія, автореферат дисертації, препринт, тези доповідей та матеріали наукової конференції, збірник наукових праць. Наукові неперіодичні видання: книга, брошура, наукові збірки, журнали. Винахідницька діяльність: патент на винахід (корисну модель), ліцензія. Усна передача інформації про наукові результати. Доповідь, повідомлення на нарадах, семінарах, симпозіумах, конференціях.</p> <p>Міжнародні системи цитування (бібліографічні бази): Web of Science, Scopus, Google Scholar, Index Copernicus, Astrophysics, PubMed, Mathematics, Chemical Abstracts, Springer, Agris, GeoRef. Поняття Journal Impact Factor.</p>	4
<p><i>Знання (1.2-1-4); вміння (2.1-2.4); комунікація (3.1); відповідальність, автономія (4.1-4.3).</i></p>	<p style="text-align: center;">Лекція 11. Академічна доброчесність</p> <p><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етичні стандарти вищої освіти. 2. Наукова етика. 3. Правила оформлення бібліографічних списків і бібліографічних посилань. 4. Академічна чесність у наукових дослідженнях: вітчизняний та зарубіжний досвід. 5. Прояви академічної нечесності в освіті і науці: фабрикація даних, фальсифікація даних, хабарництво в академічній сфері, академічний саботаж, професійна нечесність, несанкціонована співпраця, академічне шахрайство, плагіат. Наслідки академічної нечесності. 	1

	<p>Список рекомендованих джерел Основний: 1, 2, 4, 5. Додатковий: 1, 6, 7, 8, 15.</p>	
	<p>Практичне заняття 11. Тестування за темою. Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етичні стандарти вищої освіти. 2. Наукова етика. 3. Правила оформлення бібліографічних списків і бібліографічних посилань. 4. Академічна чесність у наукових дослідженнях: вітчизняний та зарубіжний досвід. 5. Прояви академічної нечесності в освіті і науці: фабрикація даних, фальсифікація даних, хабарництво в академічній сфері, академічний саботаж, професійна нечесність, несанкціонована співпраця, академічне шахрайство, плагіат. Наслідки академічної нечесності. 	1
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення теоретичного матеріалу (опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури) підготовка до практичного заняття. Питання для самостійної роботи (підготовки): Правові аспекти академічної чесності та боротьби із плагіатом. Стимули для зловживань та фактори, які їх створюють. Кодекс честі - інструмент дотримання академічної чесності науковця і освітянина. Академічна відповідальність. Організація та процедура забезпечення академічної чесності.</p>	3
<p>Знання (1.2-1-4); вміння (2.1-2.4); комунікація (3.1); відповідальність, автономія (4.1-4.3).</p>	<p>Лекція 12. Наукова комунікація як складова виконання науково-прикладних досліджень в умовах глобалізації та військових викликів.</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні проблеми української термінології при проведенні досліджень. 2. Мовна ситуація в Україні. 3. Компетентнісний підхід у навчанні правопису. Методика формування правописної грамотності фахівців на засадах компетентнісного підходу. 4. Вдосконалення правописної компетентності. <p>Список рекомендованих джерел Основний: 1, 2, 3, 8. Додатковий: 1, 5, 7, 9, 12.</p>	1
	<p>Практичне заняття 12. Тестування за темою. Питання для обговорення:</p>	1

	<p>1. Термінологія, як система. 2. Вимоги до використання термінів у діловому спілкуванні.</p>	
	<p><i>Самостійна робота студентів.</i> Вивчення теоретичного матеріалу (опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури) підготовка до практичного заняття. Питання для самостійної роботи (підготовки): Основи теорії риторики. Формування практичних навичок риторичної вправності щодо інформування, можливостей донесення інформації та переконання і мотивації людей за допомогою виголошення промови.</p>	3

* Питання лекції (~20%), розглядаються із застосуванням інтерактивних методів навчання (моделювання ситуацій, ділові та рольові ігри, дебати, робота в малих групах, проведення відео-конференцій, вебінари, застосування елементів змішаного навчання тощо).

Під час практичних занять вибірково використовуються активні методи організації навчального процесу зокрема: практичні вправи, ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести.

Розділ 4. Оцінювання результатів навчання здобувача

Оцінювання знань студентів відбувається відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання студентів у Чернівецькому торговельно-економічному інституті державного торговельно-економічного університету» (http://chtei-knteu.cv.ua/ua/content/download/dostyp/ozinka_stud.pdf).

Форми оцінювання студентів:

Поточне оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема:

- ситуаційні вправи – завдання, вирішення та обговорення яких дозволить знайти способи вирішення актуальних проблем і спонукатиме студентів до засвоєння методичних прийомів пошуку альтернатив у прийнятті управлінських рішень у маркетинговій діяльності підприємства;
- індивідуальні завдання – вирішення яких сприяє опануванню механізмів прийняття рішень на конкретних прикладах з практики маркетингової діяльності, відпрацювання типових схем вирішення проблемних ситуацій і вироблення самостійного індивідуального підходу;
- практичні вправи та завдання – наведеними методичними вказівками, прикладами розв'язування і комплексом завдань для роботи в аудиторії, вирішення яких сприятиме формуванню вмінь аналітичного оцінювання та обґрунтування економічних рішень;
- тестові завдання – вирішення яких закріплює теоретичні знання, необхідні для формування компетентностей прикладного характеру;
- інші інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному лабораторному занятті, за результатами виконання практичних завдань, індивідуальних завдань, а також передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів з кожної теми.

При поточному контролі результатів навчання здобувачів оцінюванню підлягає виконання ними (табл. 4):

- завдань під час навчальних занять;
- контрольних (модульних) робіт;
- індивідуальних завдань самостійної роботи.

Таблиця 4

Структура підсумкової оцінки за накопичувальною системою з навчальної дисципліни (форма підсумкового контролю – екзамен)

<i>Види навчальної діяльності здобувача</i>		<i>Розподіл балів</i>
Поточний контроль	Робота на навчальних заняттях (практичних, контактних заняттях, заняттях у дистанційному режимі)	до 45 балів
	Виконання та захист індивідуальних завдань самостійної роботи	до 20 балів
	Представлення результатів науково-дослідних робіт здобувача: 1. Участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах. 2. Публікація наукових статей, тез доповіді на конференціях. 3. Проходження рекомендованих (самостійно обраних) додаткових курсів які можна зарахувати як результати неформальної/інформальної освіти.	Додаткові (заохочувальні) бали (до 15 балів)
	Виконання завдань підсумкового модульного контролю	до 30 балів
Семестрова кількість балів		до 100 балів
Кількість балів за результатами семестрового контролю (екзамену)		до 100 балів
Загальна підсумкова кількість балів (оцінка) з навчальної дисципліни		до 100 балів

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення результатів за період теоретичного навчання студентів на останньому за розкладом занятті. Основними формами підсумкового модульного контролю можуть бути: теоретичні питання, тестування, захист проєктів, розв'язання ситуаційних завдань, письмові контрольні роботи тощо.

Семестрову кількість балів формують бали отримані у процесі теоретичного засвоєння матеріалу, лабораторних робіт і самостійної роботи впродовж семестру за накопичувальною сумою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами, а також бали за підсумковий модульний контроль.

Відповідно до навчального плану, завершується дисципліна *семестровим контролем (екзаменом)*. Студент не допускається до екзамену, якщо семестрова кількість балів, включаючи бали за підсумковий модульний контроль менше за 60 балів (табл. 5).

Таблиця 5

Узагальнений розподіл балів за формами контролю

Бали за темами	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Підсумковий модульний контроль	Семестрова кількість балів (разом)	Екзамен
Мінімум	4	4	4	4	3	3	4	4	4	4	4	4	14	60	60
Максимум	6	6	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6	24	100	100

Семестровий контроль знань студентів (екзамен) проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі у формі письмового семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом. Екзамен проводиться згідно з розробленими та затвердженими білетами, а також у формі автоматизованого підсумкового тестування на сервері дистанційного навчання Moodle. Оцінка за екзамен виставляється студенту за 100-бальною шкалою (табл.). Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECTS.

Шкала переведення балів, отриманих студентом за екзамен

90-100	Відмінно /Excellent
75-89	Добре /Good
60-74	Задовільно /Sufficient
0-59	Незадовільно / Failed

Здобувача допускають до семестрового контролю у формі екзамену, якщо він за результатами поточного контролю з навчальної дисципліни протягом семестру:

- набрав не менше 60 балів – для здобувачів усіх форм навчання;
- не пропустив більш як 50% лабораторних занять – для здобувачів очної (денної) форми навчання.

Якщо здобувач був відсутній на екзамені без причини, підтвердженої довідкою встановленого зразка про тимчасову непрацездатність, то він втрачає право на одне складання екзамену, за ним залишається можливість двох перескладань. Під час підготовки до відповіді за екзаменаційним білетом (тестом) здобувач може користуватися лише дозволеним переліком матеріалів. Використання інших матеріалів та інформаційних засобів (сторонні друковані матеріали, інтернет, мобільний телефон, планшет, смарт-годинник, додаткові вкладки браузера на комп'ютері (у разі комп'ютерного тестування) тощо) вважається порушенням Етичного кодексу студента (норм та правил Академічної доброчесності в ЧТЕІ ДТЕУ) й дає підстави екзаменатору відсторонити цього

здобувача від виконання завдань екзаменаційного білета (тесту) та оцінити результати екзамену в нуль балів. Заборонено перемовлятися, вставати, переміщатися по аудиторії та виходити з неї під час виконання завдань екзаменаційного білета чи комп'ютерного тестування. Якщо під час складання екзамену виникають питання технічного або іншого характеру (уточнення умови завдання екзаменаційного білета/тестового питання, повідомлення про погане самопочуття тощо), здобувач має право звернутися до екзаменатора. Здобувач, який за сумарним результатом поточного і підсумкового контролю у формі екзамену набрав від 45 до 59 балів (включно), після додаткової самостійної підготовки має право перескласти екзамен.

Перескладання екзамену з навчальної дисципліни дозволяється не більше двох разів: перший раз - науково-педагогічному працівнику, який проводив екзамен; другий – в присутності комісії з науково-педагогічних працівників кафедри. В обох випадках загального підсумкового оцінювання результатів навчання цього здобувача враховують результат їх поточного контролю. Термін ліквідації академічної заборгованості для таких осіб встановлюється згідно з графіком навчального процесу.

Здобувач, який за результатами другого перескладання екзамену (комісії) з навчальної дисципліни набрав від 0 до 44 балів (включно), вважається таким, що має академічну заборгованість. Він має право за власною заявою опанувати цю навчальну дисципліну в наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом відповідної освітньої програми на засадах факультативного вивчення за індивідуальним графіком згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у ЧТЕІ ДТЕУ.

Здобувач, який не написав заяву на факультативне вивчення навчальної дисципліни, а отже не ліквідував наявну академічну заборгованість протягом двох навчальних семестрів, підлягає відрахуванню.

Перескладання екзамену з метою підвищення рейтингу з успішності та отримання більш високої оцінки під час екзаменаційної сесії не дозволено.

Загальна підсумкова оцінка вивчення навчальної дисципліни вираховується за формулою:

$$(Семестрова\ кількість\ балів + Семестровий\ контроль\ (екзамен)) / 2 \quad //$$

Апеляція результатів підсумкового контролю у формі екзамену.

Відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання студентів у ЧТЕІ ДТЕУ здобувач, який не погоджується з результатами підсумкового контролю у формі екзамену, має право не пізніше наступного робочого дня після оприлюднення результатів екзамену звернутися з письмовою апеляцією до начальника навчального відділу.

Дострокове складання екзамену. Як виняток, здобувачеві надають можливість дострокового складання екзамену в разі:

- невідкладного лікування на період проведення сесії;

- вагітності та пологів;
- офіційного запрошення на навчання за профілем спеціальності;
- наявності інших важливих підстав, що не порушують законодавство, нормативні документи Інституту та мають документальне підтвердження. Дозвіл на дострокове складання екзамену надає начальник навчального відділу за умови, що на момент подання заяви здобувач отримав не менше 50% від максимально можливої кількості балів за результатами поточного контролю з навчальної дисципліни.

Розділ 5. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Ресурсне забезпечення дисципліни «Методологія та організація науково-прикладних досліджень» включає різноманітні засоби, які допомагають студентам отримати знання та розвинути необхідні навички:

1. Підручники та навчальні посібники. Сучасні підручники з методології та організації науково-прикладних досліджень містять теоретичний матеріал, приклади та завдання для вивчення основних понять і принципів.
2. Електронні ресурси. Веб-сайти, електронні книги, інтерактивні навчальні платформи і відео лекції.
3. Практичні ресурси. Програмні комплекси проектування бізнес-процесів.
4. Програмне забезпечення. Дистанційні курси «Методологія та організація науково-прикладних досліджень».

Розділ 6. Список рекомендованих джерел

Основний

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: монографія / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
2. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
3. Вихрущ В. О., Козловський Ю. М. Методологія та методика наукового дослідження: Підручник., Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 336 с.
4. Основи наукових досліджень: навч. посіб. За заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с
5. Данильян О. Г., Дзьобань О. В. Методологія наукових досліджень: Підручник. Харків: Право, 2019. 368 с.
6. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навч.посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
7. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посіб. За ред. А.А. Мазаракі. К. : КНТЕУ, 2010.
8. Мокін Б. І., Мокін О. Б. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. 2-е вид., змін. та доп. Вінниця : ВНТУ, 2015. 317 с.
9. Партико З. В. Основи наукових досліджень: підготовка дисертації: навч. посібн. К.: Ліра-К, 2018. 232 с.
10. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року (проєкт 2017) [online] Доступно: <https://ips.ligazakon.net/document/ЖН6УF00А> [Дата звернення 5 жовтня 2023].
11. Hu Z., Su J., Koroliuk Y. Collaboration Based Simulation Model for Predicting Students' Performance in Blended Learning //Advances in Computer Science for Engineering and Education III 3. – Springer International Publishing, 2021. – С. 653-667.
12. Koroliuk Y. Modeling of a Cooperative Distance Learning Environment: The Case of Optimal Size of Training Groups //Advances in Computer Science for Engineering and Education II. – Springer International Publishing, 2020. С. 637-647.

Додатковий

1. Вдовічен А.А., Королюк Ю.Г., Вдовічена О.Г. Інноваційні компетентності методології та організації науково-прикладних досліджень в підготовці фахівця галузей економіки. Електронний журнал «Ефективна економіка». №8. 2024. Режим доступу: <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/4421/4456>
2. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян., О. П. Дзьобань. Харків : Право, 2019. 368 с.
3. ДСТУ 3008:2015 Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення. інний від 01.07.2017. Київ: ДП УкрНДНЦ, 2015.

4. Каламбет С. В., Іванов С. І., Півняк Ю. В. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2017. 191 с.
5. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. посібн. Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка, каф. екон. теорії та регіон. економіки. Полтава : Оріяна, 2012. 180 с.
6. Лисенко В. П., Рідей Н. М., Зазимко О. В. Організація навчально-виховного процесу в університетах дослідницького типу. монографія. За заг. ред. акад. Д. О. Мельничука, Видавничий центр НУБіП України, 2012. 612 с.
7. Методологія та організація наукових досліджень : навчально – методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. - Одеса: Фенікс, 2022. - 48 с.
8. Федішин І. Б. Методологія та організація наукових досліджень (опорний конспект лекцій для магістрів напрямку «Менеджмент»). Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пулюя, 2017. 116 с.
9. Петрушенко В. П. Філософія і методологія науки: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 184 с.
10. Посилкіна О. В., Літвінова О. В., Братішко Ю. С. Методологія наукових досліджень та інноваційний розвиток: навч. посіб. Харків.: НФаУ, 2020. 220 с.
11. Селігей П. О. Світло і тіні наукового стилю : монографія. НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2017. 627 с.
12. Хриков Є.М. Методологія педагогічного дослідження: монографія. Харків: ФОП Панов А.М., 2017. 237 с.
13. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень : навч. посібник. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів : ЛНУ, 2011. 179 с.
14. Guerra, G. F., & Noll, M. (2021). Scientific Methodology in Integrated High Schools: A Case Study. *International Journal of Instruction*, 14(2), P.571-590.
15. Pillai, A. A., & Kaushal, U. (2020). Research methodology-An introduction to literary studies. *Central Asian Journal of Literature, Philosophy and Culture*, 1(1), P.1-11.

Індивідуальна та самотійна робота здобувача

Перелік орієнтовних тем для індивідуальної роботи студента

1. **Аналіз науково-дослідних проектів.** Дослідження структури науково-дослідних проектів в економіці, цілі та мета їх проектів.
2. **Аналіз науково-дослідних проектів проектів виробничих підприємства.** Дослідження структури науково-дослідних проектів проектів виробничих підприємств, цілі та мета їх проектів.
3. **Опис та формалізація результатів науково-дослідних проектів.** Розгляд методів опису та оцінки ризиків реалізації проектів.
4. **Програмні середовище науково-дослідної роботи.** Аналіз сучасних програмних комплексів науково-дослідної роботи.
5. **Законодавство та регулювання в науково-дослідній роботі.** Розгляд правових аспектів, пов'язаних з організацією науково-дослідної роботи.

Додаток до робочої навчальної програми

Зразок екзаменаційного білета
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Екзаменаційний білет

з дисципліни «Методологія і організація науково-прикладних досліджень»
для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» освітнього ступеня
«магістр»

Критерії оцінювання

Оцінка «відмінно»	90 – 100 балів
Оцінка «добре»	82 – 89 балів
Оцінка «добре»	75 – 81 бал
Оцінка «задовільно»	69 – 74 бали
Оцінка «задовільно»	60 – 68 балів
Оцінка «незадовільно»	35 – 59 балів
Оцінка «незадовільно»	1 – 34 бали

Завдання 1. Потребує повної відповіді.

Загальні відомості про методи науково-прикладних досліджень.

Завдання 2. Потребує короткої відповіді. Наведіть визначення поняття чи терміну:

- 2.1. Метод – це ...
- 2.2. Методологія – це ...
- 2.3. Об'єкт дослідження – це ...
- 2.4. Предмет дослідження – це ...
- 2.5. Гіпотеза дослідження – це ...

Завдання 3. Потребує короткої відповіді. Доповніть речення:

- 3.1. Метод дедукції застосовується для: ....
- 3.2. Метод індукції застосовується для
- 3.3. Метод синтезу застосовується для
- 3.4. Метод аналізу застосовується для
- 3.5. Метод аналогій застосовується для

Завдання 4. Пройдіть тестування на СДН.

Завдання 5. Задача.

Опишіть основні складові проведення наукового дослідження на прикладі розробки інновації підприємства торгівлі.